MAKEVISION

REPORT Z DISKUZE O TŘÍDĚNÍ BIOODPADU

Zpráva z kvalitativního výzkumu pro Kokozu

18. 11. 2018

Pozadí a cíl výzkumu

Kokoza připravuje kampaň, jejíž účelem je zvýšit povědomí o hodnotě bioodpadu a o možnostech jeho zpracování a změnit chování lidí, kteří doposud biologicky rozložitelný odpad vyhazují do směsného odpadu. Účelem výzkumu je identifikovat hlavní motivace a bariéry, které vedou ke změně chování. Zaměříme se také na zkušeností lidí, kteří už bioodpad třídí, abychom zjistili, které informace, nástroje nebo postupy jim pomohly.

Díky tomu budeme schopni identifikovat zajímavá témata pro komunikační kampaň a také vytvořit segmenty cílových skupin, které umožní lepší pochopení různých typů lidí i přesnější cílení samotné kampaně.

Komentář k výzkumu

Lidé, kteří už třídí běžný odpad, by klidně třídili i bioodpad, **kdyby měli více možností**. V první řadě jim brání nedostatek hnědých popelnic a je jen otázkou, zda je takových opravdu málo, nebo měli lidé v diskuzi malé povědomí.

Vztah ke třídění odpadu se podle nich **liší ve městě a na vesnici**. Na vesnici mají lidé k třídění bioodpadu blíže – tam se to totiž „vždy dělávalo“. Stejně tak lidé, kteří bydlí v rodinném domě, mají třídění jednodušší. Naopak lidé žijící ve velkých městech v bytech podle respondentů zaostávají. To nás vrací k tématu hnědých popelnic.

Pokud by hnědé popelnice neměli v blízkosti svého bydliště, museli by **vymyslet jiný způsob, jak bioodpad zpracovávat nebo jak zajistit, aby ho nemuseli vynášet tak často**. A největší obavy souvisí právě s tímto momentem: bude mi bioodpad na kuchyňské lince zapáchat, kam ho dát, když nemám místo, a nebude to vadit partnerce? Odpovědí na všechny tyto otázky jsou **praktické rady a inspirace**. Dá se ale říct, že třídění musí být v první řadě jednoduché. Málokdo se chce tříděním bioodpadu zabývat a nejlepší je, pokud to zapadne do každodenní rutiny (od nakládání s bioodpadem při vaření po vynášení bioodpadu, když jdu se psem).

Při třídění bioodpadu už pak lidé **řeší stejné problémy**, které se objevují při třídění i dalších typů odpadů. Řeší, kam patří konkrétní potraviny, zda do bioodpadu patří maso, jestli mohou do vermikompostéru dávat citrusy apod.

Když už lidé třídí bioodpad, **mají ze sebe radost** (podobně jako u dalších typů odpadů). Přišlo nám, že by byli rádi za pochvalu, která by podpořila jejich motivaci chovat se zodpovědně a ohleduplně k přírodě. Bohužel, jak jsme zjistili, **nemají ve svém okolí nikoho, kdo by bioodpad třídil** (a tedy byl kromě zdroje informací také tím, kdo ocení chování druhých). Dozvěděli jsme se také, že lidé, kteří naopak třídění odpadu ignorují, vyvolávali v respondentech negativní pocity – často skloňovali ignoranci. Nedovedou si představit, že by se takto sami chovali.

Proto si myslíme, že existuje skrytá motivace **být oceněný někým dalším za třídění bioodpadu a zároveň mít ze sebe dobrý pocit**. V kampani bychom tuto motivaci určitě zohlednili. Určitě by ale neměla mít formu vymezování se vůči lidem, kteří bioodpad nebo odpad obecně zatím netřídí.

Jeden z diskutujících ke konci naší diskuze o bioodpadu založil skupinu na Facebooku a zval do ní zbývající respondenty, aby mohli společně sdílet témata související s bioodpadem. Z diskuze bylo patrné, že **témata okolo třídění odpadu jsou spouštěčem diskuze**. Cílová skupina kampaně je určitě širší než jen lidé, kteří se o třídění odpadů zajímají. Takoví lidé mohou sloužit jako ti, kteří nám pomohou informace rozšířit.

Přestože bylo cílem naší diskuze poznat motivace související s bioodpadem, zjistili jsme, že se **od běžného třídění odpadu zase tolik neliší** – a mnoho výhod třídění bioodpadu lidé znají, i když ne zcela přesně. Přestože je možné tříděním bioodpadu získat něco navíc („poklad“), **motivace se u obou témat příliš neliší**. Třídění běžného odpadu a bioodpadu má navíc další společné téma. Lidé často neví anebo mají nepřesné představy o tom, jak **systém zpracování odpadů funguje**. Máme za to, že osvěta o této systémové části třídění bioodpadu by pomohla ve změně chování.

Jak číst tento report?

Report z online focus group je výstupem z výzkumu, který je ve své podstatě kvalitativní. Proto ho není možné vnímat jako kvantifikovaný odraz stavu celé populaci, ale spíše jako inspirativní zdroj spektra toho, jak k danému tématu mohou vaši zákazníci přistupovat.

Souhrn důležitých zjištění

Jde o shrnutí hlavních zjištění k danému okruhu zájmů (definovaných v zadání k výzkumu). Vycházíme většinou z převažujícího názoru respondentů. Souhrn vždy doplňujeme o ty nejzajímavější citace respondentů.

Přehled všech možností

Nejčastěji jde o výčet veškerých postojů nebo odpovědí respondentů na danou otázku, který slouží pro uvědomění si šíře možností. Přehled může mít podobu tabulky, výčtu citací nebo odrážkového seznamu.

Vhled nebo zajímavé zjištění

Vhled (insight) vnímáme jako překvapivé, ale uvěřitelné zjištění, které vychází z pochopení zákazníka. U vhledů není podstatné, zda jde o názor většiny. Často ho vysloví třeba jeden člověk, ostatní ho ale pochopí.

Doporučení pro zlepšení

V doporučeních zmiňujeme, jak využít poznatky získané během výzkumu v každodenní praxi firmy. Zaměřujeme se na široké spektrum aktivit od marketingu, přes návrh produktů a služeb až po inovace. Poznatky se snažíme prioritizovat.

Více o vhledech si můžete přečíst na blogu Makevisionu:
https://makevision.cz/akceschopne-vhledy/

Přehled respondentů (1/2)

Pohlaví	Věk	Čistý m. příjem dom.	Skóre recyklace	Vztah k odpadům	Město	Typ bydlení	Povolání
Žena	26	20 001 Kč až 30 000 Kč	7	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V rodinném domě	datový analytik, knihovník
Žena	23	40 001 Kč až 60 000 Kč	6	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Břeclav	V bytě	student/pomocný grafik
Žena	28	40 001 Kč až 60 000 Kč	7	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Praha	V bytě	Produktovy analytik
Žena	34	30 001 Kč až 40 000 Kč	4	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Chomutov	V bytě	Bankovní úřednice
Muž	40	Nechci odpovídat	5	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Ústí nad Labem	V bytě	Skladník
Žena	31	60 001 Kč až 80 000 Kč	5	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V bytě	Office manager
Žena	44	40 001 Kč až 60 000 Kč	7	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Třebíč	V bytě	učitelka
Žena	42	30 001 Kč až 40 000 Kč	5	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V bytě	Referent
Žena	36	30 001 Kč až 40 000 Kč	5	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V bytě	Hr
Žena	35	Nechci odpovídat	5	Vím, co má a co nemá smysl třídit.	Liberec	V bytě	Uklizecka
Žena	31	40 001 Kč až 60 000 Kč	6	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Brno	V bytě	Marketingová specialistka // Copywriterka

Skóre recyklace = kolik různých typů odpadů třídí.

Přehled respondentů (2/2)

Pohlaví	Věk	Čistý m. příjem dom.	Skóre recyklace	Vztah k odpadům	Město	Typ bydlení	Povolání
Žena	38	60 001 Kč až 80 000 Kč	4	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Sokolov	V bytě	zdravotní sestra
Muž	30	40 001 Kč až 60 000 Kč	5	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V bytě	Developer
Muž	23	30 001 Kč až 40 000 Kč	7	Vím, co má a co nemá smysl třídit.	Jihlava	V rodinném domě	Operátor výroby
Muž	30	Nechci odpovídat	7	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha 4	V bytě	gastronomie (catering)
Žena	57	Nechci odpovídat	4	Vím, co má a co nemá smysl třídit.	Svitavy	V rodinném domě	zdravotní sestra
Muž	39	60 001 Kč až 80 000 Kč	3	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Havířov	V rodinném domě	Výpravčí
Muž	41	20 001 Kč až 30 000 Kč	5	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Havlíčkův Brod	V rodinném domě	Zahradník
Muž	46	40 001 Kč až 60 000 Kč	6	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	PRAHA - Zdice	V rodinném domě	Majitel firmy
Muž	29	20 001 Kč až 30 000 Kč	0	Třídění odpadu neřeším.	Mohelnice	V rodinném domě	Skladový disponent a manipulační dělník.
Muž	19	60 001 Kč až 80 000 Kč	4	Snažím se předcházet vzniku odpadu.	Praha	V rodinném domě	student
Muž	24	20 001 Kč až 30 000 Kč	5	Chci třídit odpad více, ale často nevím, jak je to správně.	Jindřichův Hradec	V bytě	Výškový pracovník
Muž	29	20 001 Kč až 30 000 Kč	4	Vím, co má a co nemá smysl třídit.	Plzeň	V bytě	Obchodník

Skóre recyklace = kolik různých typů odpadů třídí.

Tematické okruhy

Pořadí	Úvodní otázka
1.	Co vy a odpady?
2.	Jaký je váš postoj k třídění odpadů?
3.	Víte, co je bioodpad?
4.	Máte vlastní zkušenost s tříděním bioodpadu?
5.	Co vás motivuje, nebo vám naopak brání v třídění bioodpadu?
6.	A co lidé kolem vás, třídi bioodpad?
7.	Kde získat přínosné informace o třídění bioodpadu?
8.	Jak zaujmout lidi pro využití bioodpadu?
9.	Chcete nám ještě něco sdělit?

Přehled zjištění

Přehled výstupů (1/2)

Třídění odpadů obecně	
Vhled	Třídění odpadu je u nás doma téma. Přestože třídění odpadů někteří členové neřeší, nějak se vždy dohodneme.
Vhled	Rád bych třídil odpad ještě lépe, ale často nevím, co kam patří. Pomohlo by mi, kdybych věděl, jak celý systém odpadů funguje.
Vhled	Netřídím odpady, protože je to pro mě složité. Navíc je otázka, zda to k něčemu vůbec je.
Souhrn	Lidé, kteří odpady ignorují a nechtějí změnit svůj postoj, mě štvou. Takový přístup už dnes není normální.
Vhled	Setkání se skládkou změnilo můj postoj k třídění odpadu. Takové exkurze jsou zajímavé a poučné.
Souhrn	Když jdu ven, beru si s sebou pytel na odpadky. To, že je někdo vyhazuje venku, mi opravdu vadí, a tak občas něco seberu.

Motivace a bariéry k třídění odpadu	
Přehled	Motivace pro třídění bioodpadu
Přehled	Překážky třídění odpadu

Přehled výstupů (2/2)

Třídění bioodpadu	
Vhled	Klidně bych třídil i bioodpad, ale nemám poblíž hnědou popelnici. Ostatní možnosti jsou pro mě složité.
Vhled	Moc nevím, jak s tříděním bioodpadu začít. Co kam patří, jak si to doma zařídit a jak předejít problémům jako zápach v bytě).
Vhled	Můj vztah k třídění bioodpadu se změnil s narozením našeho dítěte. Ale vím, že mnoho lidí slyší i na praktičtější důvody než jen budoucnost naší planety.
Souhrn	Informace o třídění bioodpadu bych hledal na internetu. Nejdřív na stránkách ministerstva, pak firem, které bioodpad zpracovávají. Pak už bych googloval.
Vhled	Nemám ve svém okolí žádné lidi, kteří by třídili bioodpad.
Souhrn	Přestože vím, co je bioodpad, někdy váhám, kam patří třeba citrusy nebo skořápky od oříšků.

Nápady na kampaň od respondentů	
Přehled	Nápady na kampaň

Třídění odpadu obecně

Třídění je u nás doma téma. Přestože třídění odpadů někteří členové neřeší, nějak se vždy dohodneme.

Téma třídění odpadu se nejčastěji řeší na úrovni domácnosti, pak až u někoho z rodiny, známých nebo v práci. Ne vždy jsou všichni členové domácnosti aktivní v třídění odpadu, přesto je to téma a tedy prostor pro změnu chování. Důležité je, že respondenti nezmínili situace, kdy by kvůli třídění odpadu vznikaly konflikty.

> izm (30): Doma je to stale tema, ktere resime, protoze moje manzelka to zas tak intenzivne neproziva, coz si myslim, ze je zpusobeno hlavne tim, ze pochazi z vesnice, kde jsou popelnice na trideny odpad daleko a proto vsechno hazi do smesneho. Kdezto ja sem vyrostl ve meste, kde sme meli popelnice na trideny odpad hned pred vchodem.

> Tomas Piterka (41): Třídění v dnešní době je dle mého názoru nutnost. Mé děti se učí třídit a myslím že v budoucnu to pro ně bude samozřejmostí. Mé rodiče netřídí a asi je k tomu nikdo nepřesvědší. Takže u nás docela časté téma.

> jani.zik* (31): Třeba můj manžel žádný přesvědčený "třídič" nikdy nebyl. Ale je pravda, že s narozením dětí se o třídění začal zajímat daleko víc. Asi je to fakt tím, že najednou cítí za svět, jaký pro děti necháme, větší zodpovědnost.

> izm (30): Nijak nasilne, proste jen vedle normalniho odpadkoveho kose, sem postavil papirovou tasku, do ktere tridim a obcas to donuti tridid i manzelku. Ale napriklad vcera sem z kose vytahoval plechovku :) ale to me uplne nejak nevadi.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Rád bych třídil odpad ještě lépe, ale často nevím, co kam patří. Pomohlo by mi, kdybych věděl, jak to celé funguje.

V souvislosti s tříděním odpadu se tradičně objevovala bariéra nedostatku informací. Ta se projevuje hlavně v případech, kdy respondenti neví, kam který odpad patří. Základy jsou jim známé, ale sami třeba nedávno přišli na to, že něco třídí špatně.

Zajímavý je pro respondenty pohled na celý systém zpracování odpadů. Dá se říct, že některým by znalost tohoto systému pomohla jak v motivaci v třídění, tak k lepšímu třídění odpadů obecně.

> Libor* (30): Lidi často netřídí správně, protože nevědí jak, osvěta možná není dostatečná. Relativně nedávno jsem se dozvěděl, že papírové ubrousky nepatří do papíru. Že papírová obálka s plastovým okýnkem patří do papíru atd.

> Lusy (31): Myslím že většina lidí třídí správně, ale bohužel i dle toho co občas vidím v popelnicích tak určitě ne všichni. Jsou také věci, u kterých se spousta lidí plete. Jako plata od vajíček či ruličky od toaleťáku.

> izm (30): Kolikrat kdyz vyhazuji trideny odpad, tak vidim v popelnici na plast, hozeny tetrapack obaly nebo sklo. Lenost v tomto pripade vylucuji, protoze ty popelnice jsou vedle sebe, takze uz zbyva jen ignorace nebo neznalost.

> izm (30): Napriklad si nejsem jist jestli muzu dat to trideneho odpadu znecisteny kelimek od jogurtu, takze kdyz ho neumeju tak leti to komunalniho. A pak si stale nejsem jistej jak s voskovanym papirem, pripadne co presne voskovany papir je a co neni..

> barina* (23): Musím přiznat, že někdy si tím, jestli má opravdu poctivé třídění smysl, nejsem jistá. Slyšela jsem už hodně o tom, jak malá část vytříděného odpadu je opravdu recyklovatelná, takže mám strach, že na třídících linkách se nechávají leda PET lahve.

> jani.zik* (31): Razím ale heslo, že je lepší vytřídit blbě než vůbec. Věřím, že se to pak ještě dotřizuje po svozu.

> Katka A (38): Možná by bylo fajn,kdyby se značky na obalech trošku zjednodušili....aby se v tom dalo lépe orientovat.Ne vždy pochopím z prvního pohledu a občas to nejsem schopna ani najít na netu a občas ani to nepochopím. Asi by se mi domů líbil manuál....něco jako zalaminovaná A4 papír,kde by byl takový "blbuvzdorný" manuál.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Netřídím odpady, protože je to pro mě složité. Navíc je otázka, zda to k něčemu vůbec je.

Lidem, kteří netřídí různé typy odpadu, brání nedostatek prostoru doma nebo vzdálenost popelnic od místa bydliště. Podle respondentů může být bariérou i přeplněná popelnice. Přestože by chtěli odpad vytřídit, není jim to umožněno – a tak skončí v popelnici na směsný odpad.

Kromě praktických překážek se objevila také nedůvěra v třídění odpadu. Pro některé respondenty to byl dobře výdělečný byznys, který nemá s ochranou životního prostředí nic společného, jiní zase pochybovali, zda se veškerý vytříděný obsah zpracuje správně.

- Hanka* (44): Nejhorší je třídění odpadu na dovolených, a to zejména v zahraničí. V České republice máme dostatek kontejnerů v nejbližším dosahu, ale jinde kontejner na tříděný odpad zahlédneme jen stěží.
- Katka A (38): Nedaří se mi to například ve chvíli,kdy dorazím s plnýma taškama roztříděného odpadu ke kontajnerům na tříděný odpad a jsou opět nevyvezené,přeplněné,odpadky okolo,špína....
- Katka A (38): Jenže pak dorazím s tím roztříděným odpadem ke kontejnerům a moje předsevzetí jsou v tahu.Kontejnery přeplněné,kolem smetí,plno plných igelitek s plastem,sklem,papírem.... (...) Když nestíhám,letí moje odpadky i když roztříděné do komunálu. Strašně mě to stve a lituji toho,vím,že je to blbě,ale líp to zatím nedávám.
- Tomaszapletal (29): Pro mě osobně je důležitá motivace. A ta není z hlediska třídění odpadu téměř žádná (...). Třídění odpadu je další byznys pro malé firmy,velké firmy a soukromníky, kteří se tříděním a zpracováváním odpadu zabývají. Odmítám tímhle způsobem někoho zdarma živit. Trapné slogany ochrany životního prostředí jsou v téhle situaci pouze zastřešením programu byznysu.
- Papaja* (28): Na dovolené nebo mimo domov často polevím a to většinou z důvodu, že je třídění daleko nebo to nejde.
- Dana2bel (34): třeba mí rodiče netřídí odpad vůbec. Jsou rádi, že mají obrovský koš, kam toho hodně vleze. Popelnice na tříděný odpad jsou pro ně daleko - cca 10 min pěšky, takže léta letoucí prostě netřídí. Kamarádka zase argumentuje tím, že má malý byt a jeden koš, takže to hází do jednoho a nechce se jí pořizovat další koš na další druh odpadu.
- jani.zik* (31): Pokud se recyklace NAVÍC ekonomicky vyplácí a někdo z ní NAVÍC profituje, tím líp. Proč by to měl být problém pro mě jako pro třidiče? Nebo takto - problém hodný vymýcení asi ano, ale důvod netřídit vůbec? To určitě ne.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Lidé, kteří odpady ignorují a nechtějí změnit svůj postoj, mě štvou. Takový přístup už dnes není normální.

SOUHRN DŮLEŽITÝCH ZJIŠTĚNÍ

Když jsme se s respondenty bavili o tom, jak to mají ostatní lidé, někteří byli až rozhořčeni. Představa, že existují lidé, kteří buď odpady netřídí, nebo mají k tématu odmítavý postoj (často z nerozumných důvodů), začali užívat označení jako „ignoranti“.

Pro respondenty je třídění odpadu zřejmě daný fakt a aktivita, které by se měl věnovat každý.

- prokopka* (26): Nejvíc mě v souvislosti s tím vytáčí to, že je to někomu úplně putna... Hlavně doufám, že mě tady nebude nikdo trolit a nadávat do ekoteroristů, páč to bych asi byla fakt nedala.
- jani.zik* (31): Někdy nad lidmi, co je třídění vůbec nezajímá, fakt kroutím hlavou a nechápu. Vždyť na tom v dnešní době není vůbec nic složitého. Možná před lety, to pro někoho mohla být trochu "otrava", ale dnes spousta obcí vychází maximálně vstříc např. blízkostí popelnic na tříděný odpad nebo i popelnicemi "do domu".
- prokopka* (26): Přítel má v práci takové kolegy. Odvážím se je nazvat ignoranty... prostě vám řeknou že je to jedno a že třídit nebudou. A to je jim kolem 30, takže žádná extra stará škola... fakt by mě zajímalo, co mají tihle lidi za problém...
- Hanka* (44): mé kolegyně se nechtějí nikdy zapojit do něčeho nového - byť je z toho užitek celospolečenský (já jsem asi fakt blázen, ale snažím se pomáhat všude, kde si myslím, že to má smysl). Nedokážeme se pořádně domluvit na věcech, které potřebujeme do práce, natož na odpadcích.
- Jan (40): Ti, co netřídí tvrdí, že údajně stejně všechno společně skončí v jednom popelářském voze. Že to viděli. Tak proč by to dělali.
- Jan (40): I těch pár petek, co vyhodíte do kontejneru na plasty - místo těch ...(nevím, jak jim slušně říct), co to odhodí, kde je nepadne, určitě přírodě pomůže. Chodím se psem i v okolí silnic, kde jezdí auta. Každý den jsou na té stejné trase nové odpadky.
- Jan (40): Podle mého názoru lidi od třídění odrazuje ignorace, lenost, nepraktičnost, nedostupnost nádob a vědomí, že když je to bioodpad, tak se na skládce rozloží.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Setkání se skládkou změnilo můj postoj k třídění odpadu. Takové exkurze jsou zajímavé a poučné.

Pro některé z respondentů jsou skládky, spalovny a další části celého řetězce zpracování odpadů velmi zajímavé. Pokud na nějaké exkurzi byli (např. se školou), často to změnilo jejich pohled na třídění odpadů.

Překvapivě to není negativní pocit z daného místa, co změnilo jejich chování. Jsou to spíše informace a možnost dozvědět se něco z pozadí procesů.

- prokopka* (26): Já sama třídím od té doby, co jsme byli se základkou v OZO Ostrava (společnost na zpracování odpadu). Byla to klasická exkurze plus přednáška o třídění.
- Lusy (31): Už delší dobu mne ale láká exkurze do míst, kde se třídí a recyklují odpadky.
- Papaja* (28): Na skladce jsem nikdy nebyla, ale kolem jedne jezdim pomerne casto a kdyz fouka spatne vitr, tak ji i citime.
- jani.zik* (31): Na skládce jsem nikdy nebyla. Ale zašla bych, možná by mě spíš lákala brněnská spalovna, vím, že tam exkurze dělají.
- Mittchell* (39): Ano na skládce jsem byl chytré zařízení, když třeba díky uloženým odpadů vzniká plyn, který se dále využívá, lepší než spalovat je důkladně uložit.
- prokopka* (26): Byla jsem v OZO Ostrava, ale tam se odpad třídí a to co se netřídí hodí do obřího drtiče (aspon v té době to tak dělali). Na skládce jako takové jsem nikdy nebyla, ale celem by me taková exkurze i zajímala.
- Dana2bel (34): Před několika lety jsem skákala padákem kousek za Mostem, kde je skládka CELIO - spoustu let vím, že tam ta skládka je, ale nikdy jsem si neuměla představit, jak je to vlastně velké. Až když jsme letadlem stoupali nahoru a chvíli letěli přímo nad tou skládkou, tak jsem měla opravdu ošklivý pocit, že je to tak neskutečně velké. Říkala jsem si, že kdyby s námi to pidi letadélko spadlo, tak by nás v těch odpadcích asi nikdo nenašel.
- prokopka* (26): jako je fajn jestli to pak nejde poznat že je to umělý kopec, ale přece jen je to na hlavu co děláme. Zahrabeme někam odpadky a pak tam chodíme na houby? Prostě když nad tím přemýšlím nedává mi to smysl... že je nám jedno co máme v zemi... =(

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Když jdu ven, beru si s sebou pytel na odpadky. To, že je někdo vyhazuje venku, mi opravdu vadí.

Někteří z respondentů jsou na odpad natolik citliví, že si čas od času vezmou pytel na odpadky a na výletě nebo procházce se psem nějaké odpadky posbírají. Mají z toho dobrý pocit, přestože jsou vlastně na lidi, kteří odpadky odhazují, vysloveně naštvaní.

> barina* (23): Se sbíráním odpadků při venčení psa, už jsem dávno chtěla začít, jen si vždycky zapomenu pytel, tak unesu pár petek. Tohle od vás moc oceňuji!

> prokopka* (26): A znáte Tras HERO? Je to neziskovka, která pořádá právě takové procházky a sbírají odpadky =)

> Hanka* (44): moc Vás obdivuji, že sbíráte odpadky i na procházkách. My jsme letos se synem v průběhu sjíždění Dyje nasbírali několik petek (pro syna bylo zábavné naklánět se pro lahve z lodě pod rizikem cvaknutí se, házel je do lodě a ještě udělal něco pro přírodu). Snad si to zapamatuje!

> Jan (40): Ještě jsem se těchto akcí neúčastnil. Já právě uklízím individuálně nejvíce při našich vycházkách se psem několikrát za den.

> Jan (40): Někdy mě demotivuje to, že hned další den je hlavně u silnice nový nepořádek. Ale nedá mi to a nemůžu to tam nechat válet. Zanadávám si a zase to po někom uklidím. Líbilo se mi video na netu, kde byla čekající kolona aut. Z jednoho někdo začal vyhazovat z okýnka odpadky ven. Ten, co byl v autě za ním vystoupil a naházel mu to zpět do auta 👍

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Doporučení pro kapitolu Třídění bioodpadu

DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ

1. Je třeba dát si pozor na škatulkování a nálepkování. Bylo by ale dobré vymyslet způsob, jak ukázat, že ignorovat téma třídění odpadu už dnes není normální.
2. Ukazovat lidi, do kterých byste zodpovědný přístup k odpadům neřekli a přesto už aktivně třídí. (starší generaci, lidi z velkých měst, děti atd.).
3. Ukazovat, jak funguje celý systém vyvážení, třídění a zpracování odpadů. Uspořádat exkurzi do spalovny, kompostárny, na skládku. Vyvracet rozšířené mýty – například, že se vytříděný odpad sesype zase k sobě.
4. Komunikovat, že je dobře, že jde o byznys, protože tak mají firmy motivaci se odpadu věnovat.
5. Rozkrývat, jaké firmy se podílejí na zpracování odpadů a jaká je jejich role.
6. Vymyslet triky, jak přemluvit ostatní členy rodiny, aby se věnovali třídění bioodpadu. Každého zájemce je možné vybavit správnými a neprůstřelnými argumenty.
7. Propojit kampaň i další aktivity s hnutími jako Trash Hero, Keep it clean apod. Spojují lidi, kteří mají předpoklad nejen třídit bioodpad, ale také šířit kampaň.
8. Kampaň by měla být nastavena tak, aby se k ní lidi rádi přihlásili – mohli své chování schovat pod nějaký symbol. To by mohlo přispět k tomu, aby ji dále šířili.

Motivace a bariéry k třídění bioodpadu

V následující části přinášíme přehled všech motivací a bariér ve vztahu k třídění bioodpadu. Na úrovni motivátorů se nejčastěji objevují environmentální argumenty (šetřit životní prostředí, skleníkové plyny, vrátit zemi, co jí patří), ale i argumenty pragmatické: méně směsného odpadu, ekonomičtější vyvážení a méně časté vynášení odpadkového koše. U bariér se objevovaly důvody jako nedostupnost hnědých popelnic, nedostatek informací a lenost.

Motivace pro třídění bioodpadu

izm (30): protoze by mohl tvorit velkou cast komunalniho odpadu, a kdyz se da dale vyuzit tak proc to neudelat. Jak sem psal vyse, myslim ze se z biodpadu vytvari hnojivo, pro zemedelstvi misto chemie. A mozna nejakej plyn? pripadne pokud si dobre pamatuju tak pri spravnem slozenim kompostu, to samo o sobe vytvari teplo.

Katka A (38): Nikdy jsem o tom víc neuvažovala,bydlím v paneláku.Ale smysl to určitě má,hlavně tam kde to lidi využiji třeba jako hnojivo.Ale přiznám se,větší představu o tom nemám.

Libor* (30): Biologicky rozložitelný odpad vnímám jako zbytky z rostlinné říše, které se dále přeměňují v kompost. Je skvělé ho třídit, protože teprve při třídění přestává být odpadem a stává se komoditou, která výrazně pomáhá při pěstování dalších rostlin.

inza (42): Pokud se bude bioodpad třídit tak se sníží množství komunálního odpadu který se poté skládkuje. Tříděním a následným zpracováním bioodpadu (bioplynové stanice) vzniká elektřina, teplo a samozřejmě dochází ke snižování objemu odpadu.

jani.zik* (31): Vždy mi vadilo to vyhazovat do směsného, už jen z hlediska praktického jako je váha/objem tohoto odpadu. A taky je to odpad, co se sám o sobě rozkládá dobře, tak mi přijde nesmyslně ho míchat s jinými odpady.

prokopka* (26): A bio odpad je určitě důležitý. Jsou to živiny pro půdu, které nikde jinde neseženo. (...) No a tím, že dáváme bio odpad do igelitových pytlů a na skládku půdu prostě vyčerpáváme.

jani.zik* (31): Nejvíc nás nakopla možnost pořízení kompostéru od města. (...) Vždy mi ho přišlo líto vyhazovat do směsky. A pak teda od té doby, co jsem na rodicaku a hodně doma vaříme, tak to byla taky motivace, protože bioodpadu bylo zkrátka víc a víc. K tomu jsme si na terase udělali i malý záhon - rajčata, maliny, bylinky, tak to taky přispělo.

barina* (23): Nejvíc mě motivujou všechny ty živiny v rostlinných zbytcích, které můžu vrátit půdě.

Taky žížalí čaj, který prospívá pokojovkám. Dál asi představa, že jinak by se spálil nebo skládkoval a dělal nedobrotu planetě.

Libor* (30): pro mě jednoznačně dobrý pocit, že z odpadu bude něco, co znovu poslouží lepšímu životu na zemi - kvalitní zemina, která vyživí další rostliny. Nikoli tedy hromada na skládce nebo ve spalovně. Pragmaticky je super, že ubude směsného odpadu a to může vést k nižší frekvenci vyvážení komunálu.

prokopka* (26): nemusím běhat každý den s košem. mám pocit, že dělám aspoň něco pro planetu. recyklace a druhotné využití (třeba si nedokážu představit, že by se sklo použilo jen jednou a pak nechalo někde ležet). víc o tom přemýšlím, i o ekologii a podobných věcech, pomohlo mi to uvědomit si, jak spolu věci souvisí.

jani.zik* (31): Snížení množství (objemu i váhy) směsného odpadu produkovaného naší domácnosti. To je poznat dost. Dále pak dobrý pocit z toho, že děláme zase o kousek víc, bez výčitek a pochybování, to je velký benefit. :) Výhoda vlastního kompostéru je pak v tom, že nemusíme nic nikam nosit a instantne ty odpady "likvidujeme". A závěrem bude pak kompost pro záhonek, ale ten ještě nemáme, kompostér máme krátce.

prokopka* (26): To by se as i rozložil ale pokud je zabalený do plastového pytle na odpadky tak se k té půdě asi ani nedostane... to byl pro mě třeba hlavní důvod proč začít. Půda potřebuje svoje živiny zpět.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Překážky třídění bioodpadu (1/2)

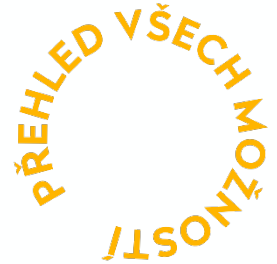

inza (42): Ve městě se bohužel moc třídit nedá resp na to doma nemáme místo (ale uvažujeme o domácím vermikomposteru) tak většinou končí ve směsném odpadu.

Libor* (30): je to pro mě už hodně úsilí, takže jsme od toho nápadu upustili. Navíc nic nepěstujeme, takže bychom nevěděli, co s kompostem...

Jan (40): Obávám se, že u mě by ty žížalky umřely hladem. A nemám ani nikoho, komu by to pak posloužilo na zahrádce.

Hanka* (44): V paneláku jsem k tomu ještě nedošla a všechen bioodpad putuje do směsného kontejneru (Důvod? Lenost - jsem pohodlná sejít 3 patra, ujít 100 metrů, odpadky vysypat a vyjít zpět do třetího patra.).

Jan (40): Třídění je potřebné, ale zatím u mě doma neprobíhá. Nádoba na něj je dost daleko od domu a cesta s ním vzhledem k povaze náročná. Naštěstí ho mám v domácnosti nejméně.

jani.zik* (31): Souhlasím, že hlavně ve městech je to s bioodpady složitější. Rychle rozkládání je v tomto případě spíše nevýhoda, protože kdyby to měl člověk skladovat v bytě než to někam dál odveze, je to problém.

Papaja* (28): O možnostech moc nevím. Vím o pár místech kde probíhá komunitní kompostování, ale jak je to v Praze obecně nevím. V rodinných domech mají hnědé popelnice, ale v činžákách nebo na sídlištích se to většinou myslím neřeší.

Libor* (30): Navíc ho nemáme úplně kam dát, měli jsme problém najít v bytě i místo na třídění papíru a plastu. Takže aktuálně bohužel znovu končí bioodpad ve směsném odpadu :/

Jan (40): Bioodpad doma netřídím. (...) Ale naštěstí ho moc nemívám. (...) Nemám toho tolik, abych si pořídil domácí vermikompostér. Nechtěl bych trápit žížalky hladem. Ani bych pak pro to neměl využití - zahrádku já ani moji známí nevlastníme.

Hanka* (44): Uchovávat odpad někde na kuchyňské lince pro zítřejší cestu do kontejneru, mi nepřijde příliš hygienické.

iwiiwi (36): Bohužel u nás není hnědá popelnice a do lesa daleko, takže po snahách házet to do komplstovací nádoby a pak vozit na chalupu jsem se rozhodla to vzdát a nedělat nic. Na krmení žížal nejsem dostatečně důsledná a pochcípaly by, chuděry...

Jandas (35): Ke třídění nemám prostory a také je vyssi pořizovací cena na založení domaciho kompostu

izm (30): Vim ze existujou nejake domaci kompostery nebo vermikompostery? ale moc toho o nich nevim. A neuvazuji o jejich porizeni kvuli nasledujicim duvodum, nevim jestli by to nebylo nejak v byte nebo na balkone citit, nevim jak rychle v nich proces trva, protoze kdybych si jeden poridil a za tyden by byl plny a ja musel cekat, nez se z toho neco udela, bylo by mi to vcelku k nicemu.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Překážky třídění bioodpadu (2/2)

Hanka* (44): V třídění bioodpadu mi brání má lenost a vědomí, že když už je to bioodpad, tak se na skládce sám rozloží = přírodu neznečišťuje až tak moc.

inza (42): ve městě to je především nemožnost v panelákové zástavbě umisťovat odpad do veřejných popelnic na bioodpad. Pořízení domácího vermikompostéru je prozatím se 3 malými dětmi nereálné. SVJ by muselo zažádat o "hnědou"popelnici a tam je vývoz zpoplatněn což většina lidí neakceptuje a dále je problém v umístění takovéto popelnice.

Libor* (30): Já přidávám ještě protiargument našeho SVJ - měli velkou obavu ze zápachu, museli jsme je do toho dost nutit a vysvětlit, že to bude stát jen 10 Kč měsíčně za každou bytovou jednotku a budeme jako dům dost trendy a eko...

barina* (23): Myslím, že podíl má i nízká informovanost lidí o problémech s odpady. Roli hraje i nedostatek hnědých popelnic a dalších možností třídění ve městech. Ze všech odpadů je ale třídění bioodpadu asi nejmíň praktické. Riziko plísní, octomilek, zápachu nebo nutnost vymývat nádobu od bioodpadu jsou věci, které asi dost lidí odrazují.

izm (30): nejvic asi kvuli lenosti a pohodlnosti, potom kvuli nevedomosti nebo si neuvedomuji, ze to jde.

Hanka* (44): V paneláku je to pro většinu lidí problém - s každým kouskem odpadu se nikomu nechce běhat ke kontejneru, když jej nechám na kuchyňské lince, pak zapáchá, případně na něm hoduje mnoho hmyzu.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Třídění bioodpadu

Klidně bych třídil i bioodpad, ale nemám poblíž hnědou popelnici. Ostatní možnosti jsou pro mě složité.

Asi nejčastěji zmiňovanou bariérou v diskuzi je absence hnědých popelnic v docházkové vzdálenosti. Pro mnoho lidí je to podle respondentů poslední bariéra. Myslí si také, že jde o větší problém ve městech, na vesnici mají lidé více možností.

- Jandas (35): Popelnice na tříděný odpad máme kousek od domu. Jen nám chybí popelnice na bioodpad, kterého máme také dost.
- Libor* (30): teď jsme si nechali dát do domu hnědou popelnici na bioodpad, kterou nám bohužel opět vezmou, neboť Pražské služby v naší lokalitě nedokážou zajistit svoz.
- izm (30): Popelnici na biodpoad sem snad videl jen parkrat v zivote a pokud se jeste nemylim, takt o mozna bylo i nekde v mensim meste pripadne vesnici. (bydlim v praze na sidlisti)
- Daniel (29): když jsem bydlel na předměstí tak tam byla popelnice na biodpad (ikdyz si každý mohl vytvořit vlastní kompost na zahradě) ktery byl plný jen trávou a listím, ale ted když bydlím v centru tak tu žádná popelnice na bioodpad není...
- jani.zik* (31): Kontejnery na bio jsou navíc málokde, daleko. V tom by se lidem muselo víc vyjít vstříc např. jako v Anglii, hnědé popelnice kankazdemu domku, které město vyváží a vymění za prázdné. Jinak to nepůjde. My jsme díky tomu do nedávná doma taky bioodpad netridili. Nás v tomto "spasil" až kompostér. :)
- prokopka* (26): Vím, že patří do hnědé popelnice, ale moc je cestou po okolí nepotkávám. Předpokládám, že se o ně musí požádat.
- jani.zik* (31): Úplně přesně to nevím. (Brno) Nicméně si myslím, že hnědé kontejnery tu nemáme vůbec - střed města, možná jiné městské části něco mají.
- iwiiwi (36): U mě je tím limitujícím elementem fakt, že nemáme u baráku hnědou popelnici a tudíž ani kdybych doma měla nádobu na bio odpad, není ji kam vysypat, aniž by s ní člověk musel jít světa kraj (a to nechci).

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Moc nevím, jak s tříděním bioodpadu začít. Co kam patří, jak si to doma zařídit a jak předejít problémům jako zápach v bytě.

Ať už lidé s tříděním bioodpadu začínají, nebo už mají třeba vermikompostér, shodují se, že jim chybí informace. Od toho, co lze považovat za bioodpad, kde bioodpad zpracovat po práci s vermikompostérem. Potřebovali by znát rady, jak si doma nastavit třídění obsahu – kde ho v domácnosti uskladnit, jak zapojit ostatní členy domácnost a třeba jak často ho vynášet.

> jani.zik* (31): Kompostér máme nyní cca 4 týdny a bioodpad teď vyhazujeme do něj. Někdy sice ještě trochu tápeme, co přesně do něj patří a co už ne, tak občas trochu googlíme. Ještě to pro nás není úplná rutina.

> izm (30): Ja bych ten bioopad asi tridit chtel, otazka je, jak by se skladoval v byte, aby to manzelce nevadilo.

> Libor* (30): Právě třeba u bioodpadu jsem zklamaný z toho, že leták, který k třídění dodaly Pražské služby, nebyl příliš obsáhlý. Výčet věcí, které do odpadu ne/patří, mohl být širší a nemyslím, že by to působilo kontraproduktivně.

> Katka A (38): Bohužel vždy letí do odpadkového koše s komunálním odpadem.Nikdy mě nenapadlo,že by se s ním v paneláku dalo dělat něco jiného. Takže zatím netřídím ani jinak nezpracovávám bioodpad.

> Lusy (31): Doma bioodpad netřídíme. V kanceláři máme vermikompostér, takže se snažím kompostovat, ale moc nevím jak se o kompostér starat. Zatím se ale celkem daří :)

> Katka A (38): Dnes jsem se cíleně v práci zeptala zda některá z kolegyň třídí bioodpad.3 z 5 nevěděli co bioodpad je,1 měla tušení a 1 věděla,protože její maminka třídí.Ona sama,ale ne.Jinak všechy řekli,že klasiku jako papír,plast a sklo pravidelně třídí.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Můj vztah k třídění bioodpadu se změnil s narozením našeho dítěte. Ale vím, že mnoho lidí slyší i na praktičtější důvody než jen budoucnost naší planety.

Respondenti v diskuzi zmiňovali, že u nich samotných se změnil vztah k třídění bioodpadu v období, kdy si pořídili rodinu. To souvisí s tím, že lidé začnou trávit více času doma, vařit doma a vytváří celkově víc odpadů.

Na další lidi by podle respondentů mohly fungovat i pragmatické důvody – ušetřit za vývoz popelnic, chodit méně často s odpadkovým košem.

> Dana2bel (34): No, dříve jsem odpad neřešila a ani nějak nekoukala, kolik toho vlastně vyprodukuji. Až když jsem se sestěhovala se svým přítelem a narodil se nám syn, jsem si začala více všímat, že toho je opravdu hodně.

> Libor* (30): Domnívám se, že jediná funkční motivace by byla finanční. Tzn. muselo by se nějak projevit, že má méně směsného odpadu a může tedy platit méně.

> barina* (23): Určitě bych zmínila, že bioodpady při hnití na skládce produkují velké množství skleníkových plynů a že půda potřebuje živiny, které se z ní odeberou, zpátky. Pro ty, které ekologie tolik nezajímá, bych měla hlavně to, že z bioodpadu je super hnojivo pro vlastní zahradu a pokojovky a že odpadá nutnost neustále vynášet směsný odpad, když do něj člověk nedává hnijící zbytky.

> izm (30): Snizeni objemu komunalniho odpadu bych zduraznil jako prvni, spolu s tim, ze bioodpad v popelnici laka take krysy, hmyz a ze to v okoli popelnice nevoni.

> Katka A (38): Zmenšení množství komunálního odpadu, vyrobení si kvalitního hnojiva.Dobrý pocit z odvedené práce. Pomoc planetě.My jsme zodpovědní za to jak to tu vypadá a každý by měl začít sám u sebe.

> Jan (40): Půda je velmi důležitá jak pro lidi, tak pro zvířata. Z bohatství přírody neustále čerpáme a je potřeba jí živiny vracet v podobě humusu. Když bude většina lidí bioodpad třídit, ubyde spousta odpadu na skládkách, bude více místa na směsný odpad, nebude nepořádek okolo přetékajících kontejnerů a sníží se poplatky za smetné.

> Lusy (31): Myslím, že nejsou tolik důležité argumenty proč to dělat, ale hlavní je třídění bioodpadu lidem co nejvíce usnadnit. (Informovanost, přístup k popelnicím či kompostéru). Jak už tu někdo zmiňoval, pro spoustu lidí mohou být motivací také finance.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Informace bych nejdřív na stránkách ministerstva, pak firem, které bioodpad zpracovávají. A pak Google

Respondenti by se při hledání informací o třídění bioodpadu nejčastěji obrátili na internet: na stránky místních i státních institucí, které se tématu věnují, na firmy, které zpracovávají bioodpad v daném městě. Pak už by dál hledali – diskuzní fóra, Facebook Skupiny apod.

Pokud mají ve svém okolí někoho, kdo se v třídění bioodpadu vyzná, zeptají se ho. Takové lidi ale kolem sebe často nemají.

> Jandas (35): Nejdřív bych si vyhledala informace na internetu. Nejspíš to bude na Magistrátu odbor životního prostředí nebo ekologie.

> Libor* (30): Když jsem zjišťoval informace, obracel jsem se přímo na Pražské služby, které hnědé popelnice svážejí. Jinak se radím s kamarádem, který je v problematice práce s odpadu napřed. Jinak samozřejmě web, tradičně jsem googlil něco jako "co patří do hnědé popelnice". Pokud bych chtěl doma rozjet vermikompostér, obrátil bych se na web Kokozy, případně přímo na Soňu, o které vím, že má patřičnou expertízu.

> inza (42): informace bych hledala u odpadových svozových firem, déle určitě jsou informace o bioodpadu a jeho třídění stránkách ministerstva životního prostředí, státního fondu životního prostředí. Dále určitě informace poskytnou magistráty měst, městské části.

> Mittchell* (39): Informace získáváme jednak z radničních listů a jednak ze samolepky, která byla umístěna na hnědé popelnici.

> jani.zik* (31): Nějaký centrální portál, který by člověk měl v povědomí, když zrovna nad něčím váhá, by určitě nebyl od věci.

> Lusy (31): Vím že někdy také městské části dělají akce typu - kompostér zdarma, ale málokdo o nich ví. Bylo by fajn, když by byli všechny důležité informace na jednom místě.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Nemám ve svém okolí žádné lidi, kteří by třídili bioodpad.

S respondenty jsme řešili téma, zda v jejich okolí někdo třídí bioodpad. Až na výjimky respondenti uváděli, že ve svém okolí nikoho neznají. Přitom jde o téma, o kterém se mohou lidé bavit doma a např. i v práci.

Respondenti si také myslí, že lidé na vesnici mají k třídění odpadu blíž - je to pro ně přirozené, jsou na to zvyklí. Naopak ve městě je to problém.

- barina* (23): Bioodpad v mém okolí třídí málo lidí a to i mezi těmi, kteří mají rodinné domky a zahrady - u těch jde z největší části asi o lenost.
- Katka A (38): Doposud jsem se nesetkala s nikým kdo by třídil bioodpad.Dle informací,když jsem na pracovišti nadhodila otázku bioodpad,tak třídí pouze maminka jedné mé kolegyně.Jinak nikdo a většina lidí ani nemá představu co bioodpad je.
- izm (30): Mam kamaradku, ktera tridi vse, i bioodpad. Bydli v radovce, na vse ma specialni kontejner doma, ktery pak vynasi podle potreby. A bioodpad samozrejme na kompost. Je asi jedina co znam, co takhle svedomite tridi..
- jani.zik* (31): Obecně dost známych z vesnic bioodpad třídí. Je to tam zkrátka dostupna možnost. Z bezprostředního okolí přátel a známých ale nevím snad o nikom kromě nás. Zas je celkem chápu, bydlí v bytech, v Brně, v centru, někteří v podnájmu.
- Hanka* (44): Někteří mí kamarádi s rodinnými domky bioodpad opravdu vyhazují do kompostéru. Z paneláků nikdo.
- Jan (40): Nevím o nikom, kdo by v mém blízkém okolí bioodpad třídil. Obecně si myslím, že je to častější jev.
- Lusy (31): Žiji v Praze a moc často se s lidmi o třídení odpadu nebavím, takže nevím zda někdo bioodpad třídí. Ale o nikom nevím. Vím jen o lidech mimo Prahu, kteří mají na zahradě kompost.
- inza (42): Ve městě v mém okolí většina lidí netřídí. Myslím si že je více časté netřídění bioodpadu než jeho třídění.
- Papaja* (28): Bohužel moc ne. Jen ti co mají domecek a k nemu hnedou popelnici, pripadne pokud nasli nějaké komunitní kompostování. Jinak v Praze není moc šance.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Přestože vím, co je bioodpad, někdy váhám, kam patří třeba citrusy nebo skořápky od oříšků.

Pokud respondentům chybí nějaké informace, týkají se hlavně toho, jak správně třídit bioodpad. Mají otázky, které se týkají konkrétních odpadů (citrusy, tropické ovoce, skořápky apod.). Jiné informace, např. ty o důvodech pro třídění odpadu, jim nechybí.

Pokud hledají informace o správném třídění bioodpadu, využívají internetové vyhledávání. Hodilo by se jim mít takové informace „po ruce“.

- Hanka* (44): Určitě mi chybí spousta informací, které nemám ihned po ruce. Pokaždé, když se u nás v domácnosti vytvoří nějaký odpad, přemýšlím, kam s ním, aby nemusel do směsáku. Co se týká bioodpadu, zdá se, že je mnoho zapovězených věcí, které tam nepatří.
- izm (30): Kdybych ted hned mel zacit tridit (je jedno kam, jestli na kompost nebo do neceho v byte) tak bych si asi jeste musel pohledat jestli tam opravdu muzu dat opravdu vsechny zbytky zeleniny, protoze pokud mam pocit, ze sem nekde cetl, ze napriklad slupky od brambor jsou spatne na kompost, kvuli skrobu. Případně bych si šel pogooglit ještě jak to je s žádostí o tu hnědou popelnici a nějaké uživatelské recenze vermikomposterů.
- Libor* (30): Tápu ve dvou oblastech: 1) Může do bioodpadu všechno ovoce / zelenina? Slyšel jsem o tom, že vadí citrusy (kvůli chemickému ošetření kůry?) a jiné tropické plodiny. Možná se to ale týkalo jen vermikompostéru, tedy že to prostě jen nechutná žížalám. (...) 2) Co se zbytky rostlinných (bez živočišných složek) jídel? Mohou do bioodpadu např. špagety se zeleninou? Čočkové karbanátky?
- prokopka* (26): Mě by třeba zajímalo, jak je to s psíma hovínkama. Jestli můžou na kompost. A mám pocit že na kompost nepatří ani odřezky z masa... ale asi bych potřebovala někde zjistit proč
- jani.zik* (31): Ano někdy tapeme. Třeba jsme si nebyli jistí jak se skořápkami, slupkami od tropického ovoce a se zbytky již uvařených jídel. Vždy si tyto informace vyhledavame ad hoc na internetu, když to potřebujeme.
- Katka A (38): Za mě by to byl výčet věcí,které do bioodpadu patří či nepatří.To je asi hlavní část kde nejvíc plavu.

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Přestože vím, co je bioodpad, někdy váhám, kam patří třeba citrusy nebo skořápky od oříšků.

DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ

1. Vytvořit přehled potravin, které lze třídit, ve formě, která bude hezká a praktická (aby si ji lidé klidně umístili do kuchyně a měli ji na očích). Může být umístěná např. na dveřích skříňky, ve které je koš umístěn.

2. Ukázat, jak si vyžádat hnědou popelnici (např. od schválení bytovým družstvem, přes vyplnění formuláře, po ceny a řešení možných problémů). Případně vytvořit snadné webové rozhraní, které celý proces zjednoduší. Vytvořit mapu hnědých popelnic.

3. Umožnit lidem, kteří by chtěli třídit bioodpad, propojit se a společně řešit problémy. V návaznosti na tuto diskuzi založil jeden z účastníků Facebook Skupinu o třídění bioodpadu (https://www.facebook.com/groups/320807761848566/. V té může Kokoza působit, stát se influencerem.

4. Vytvořit jeden zdroj informací, který by agregoval zdroje z ostatních místech, které se bioodpadu věnují jen částečně. Založit Facebookovou skupinu, kde by lidé mohli zjišťovat informace o třídění odpadu.

5. Zaměřit se v komunikaci na mladé rodiny. Sdílet příběhy mladých rodin. Komunikace v kampani by měla být cílená hlavně na městský kontext. Využívat v komunikaci různé typy argumentů: environmentální, praktické i fakt, že je to přirozené.

6. Ukazovat, kolik různé typy rodin vygenerují odpadu (jako když v pořadu „Jste to, co jíte“ ukazovali, kolik toho účastníci snědli za týden). Nebo za celý život podle online formuláře, kdy by si člověk vybral parametry, které reprezentují jeho věk, domácnost, spotřební chování.

7. Ukazovat krátké DYI hacky, jak v domácnosti nakládat s bioodpadem. Kde ho skladovat, jak často vynášet, jak se zbavit mušek, jak ho částečně dál využívat atd.

Nápady na kampaň od respondentů

Nápady na kampaň od respondentů

inza (42): Vysvětlit co třídění přinese a ukázat na příkladech....rozkladem ze vznika plyn....teplo...energie = ušetření nákladů

Hanka* (44): Že bychom ukázali nějakou skládku? Škoda jen, že to bude bez vůně...

Katka A (38): Moje představa by byla v reklamních spotech na internetu a v tv. Šťastná rodinka vedle kompostéru na balkoně.Okolo útulno,takový designový balkonek,plný květinek nebo vlastní zeleniny.

Libor* (30): vyvolat touhu pěstovat si vlastní bylinky (...) apelovat na neudržitelnost směsného odpadu a odhalovat realitu skládek a spaloven (analogie k záběrům z velkochovů (...) sousedská rivalita o hezčí bylinky / muškáty / rajčata / mátu.

izm (30): Myslím že zajímavé by bylo použit třeba gopro kameru, hozenou do kontejneru, která by dokumentovala cestu odpadu.. A "cestou" to to komentovat, třeba jako kdyby lidi tridili stačí vyvážet o X méně. Bylo by zde o Y tun odpadu méně. A takové klipy vyrobit pro všechny druhy odpadu, kde bio by byl asi nejnudnejsi :)) hnědá popelnice svezena na kompost kde odpad Z týdnu chilluje a pak se tím třeba pohnoji pole.

barina* (23): Snažila bych se lidem ukázat, že kompostování není jen nějaký samovolný rozpad hmoty, ale sehraný proces, na kterém se podílí spousta malých zvířatek - tady bych využila potenciál roztomilé a hravé grafiky. Ilustrovanou formou bych citovala daty a výzkumy podložené zajímavosti: o kolik procent je domácí humus kvalitnější než kupované hnojivo, kolik mg výživných látek obsahuje jeden vyhozený ohryzek, jak moc zdravější jsou rostliny hnojené z domácího kompostu, kolik methanu dokáže vyprodukovat každá hnijící banánová slupka.

jani.zik* (31): Uchopila bych to přes zde v diskuzi již mnohokrát zmiňované - půda potřebuje své živiny zpět. To se mi zdá hodně nosné. Kvalita půdy, eroze, sucho, obsah škodlivin v půdě i ve vodě - to jsou témata které v poslední době podle mě českou společností dost rezonují. Narozdíl od období pár let zpět. Určitě bych do kampaně zakomponovala i jasne sdělení, že třídění je jednoduché a výhodné.

prokopka* (26): Šla bych na to asi přes děti. Ty jsou neště nezkažené a nejsou tak líné (teda pokud mluvíme o menších školácích). Líbilo by se mi třeba ve škole a školce, kdyby si děti samy něco pěstovaly.

Lusy (31): Určitě je důležité zaměřit se na lidi v bytech velkých městech. V bytě třídí málokdo a přitom žije v bytech lidí spousta. Takže určitě by mělo být v kampaně dostatek informací nejen o tom že je potřeba to řešit, ale také jak to v bytech řešit.

jani.zik* (31): A ještě mě napadlo rámovat třídění bioodpadu pro část cilovky i jako "návrat ke kořenům." Že naše babičky to tak dělaly a co žijem v panelácích, tak jsme od toho uspustili, ale že není vše ztraceno a je to jednoduché i dnes. Část cilovky jistě ocení, že je to vlastně dost konzervativní záležitost nikoliv nějaký "moderní výmysl diktovaný nám z EU" apod. :D

prokopka* (26): Ještě mě tak napadlo teď dost jedou influenceři... tak to by mohla být taky cesta. Vybrat pár známých tváří, které tomuhle věří a souzní s myšlenkou třídění a do kampaně je zapojit. Přece jen když už má někdo 70 000 sledujících na Instagramu, ta zpáva se někam dostane a je jedno jestli přiměje jen 10 lidí třídit bio odpad. Hlavní podle mě aktuálně je mluvit o tom, informovat a snažit se dostat to mezi co nejvíc lidí. =)

Respondent označeni hvězdičkou uvedli, že třídí bioodpad.

Pro někoho nuda. Pro nás nutnost pro správné pochopení výsledků jakéhokoliv výzkumu

Metodologické informace

Metodologické informace

Parametry výzkumu

- Typ výzkumu: kvalitativní on-line výzkum
- Počet respondentů: 22 (8 bez nároku na odměnu)
- Délka diskuze: 15 dní
- Počet témat k diskuzi: 9
- Role v online prostředí: administrátor, moderátor, respondent, pozorovatel (pouze nahlíží).
- Odměny:
  - **Standardní odměna**: 700 Kč v hotovosti, nebo poukázku na nákup v e-shopu Kokozy ve stejné hodnotě
  - **Vyšší odměna**: 1 000 Kč v hotovosti, nebo poukázku na nákup v e-shopu Kokozy ve stejné hodnotě.
  - Respondenti předem věděli, že půjde o nákup v e-shopu Kokozy.

Harmonogram	Termín
Začátek rekrutace	15. 10. 2018
Konec rekrutace	22. 10. 2018
Začátek diskuze	23. 10. 2018
Konec diskuze	6. 11. 2018
Zaslání vyhodnocení výzkumu	17. 11. 2018

Demografie účastníků diskuze

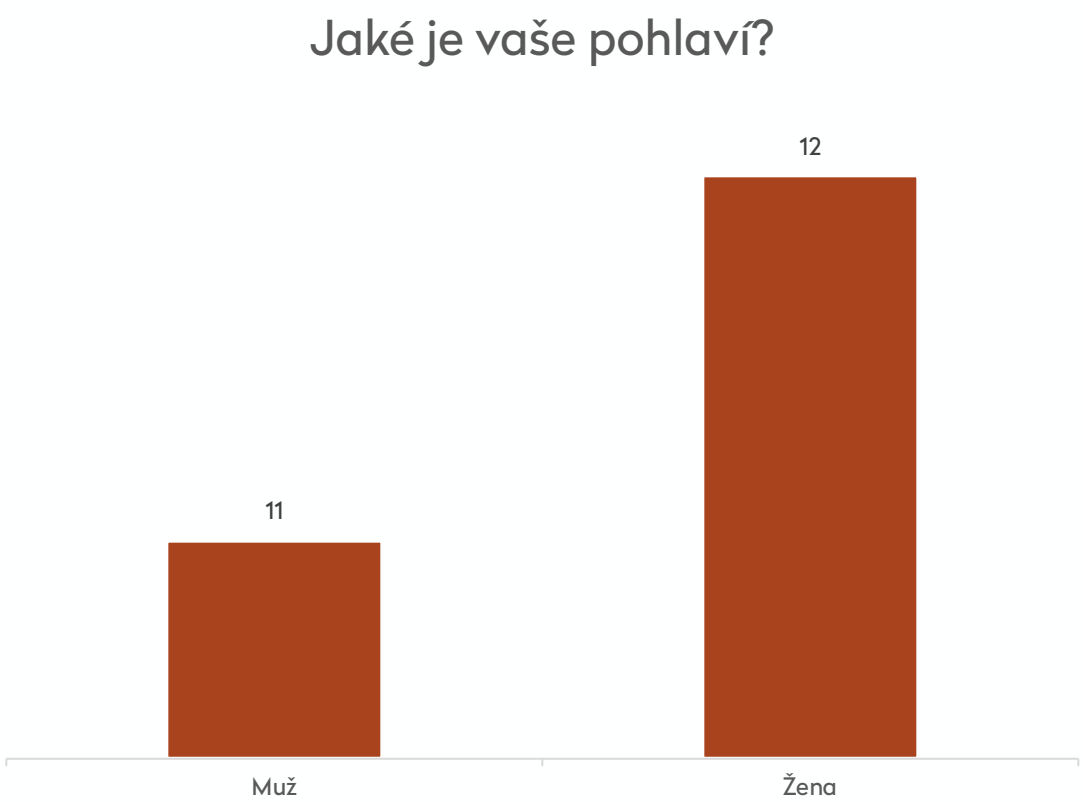

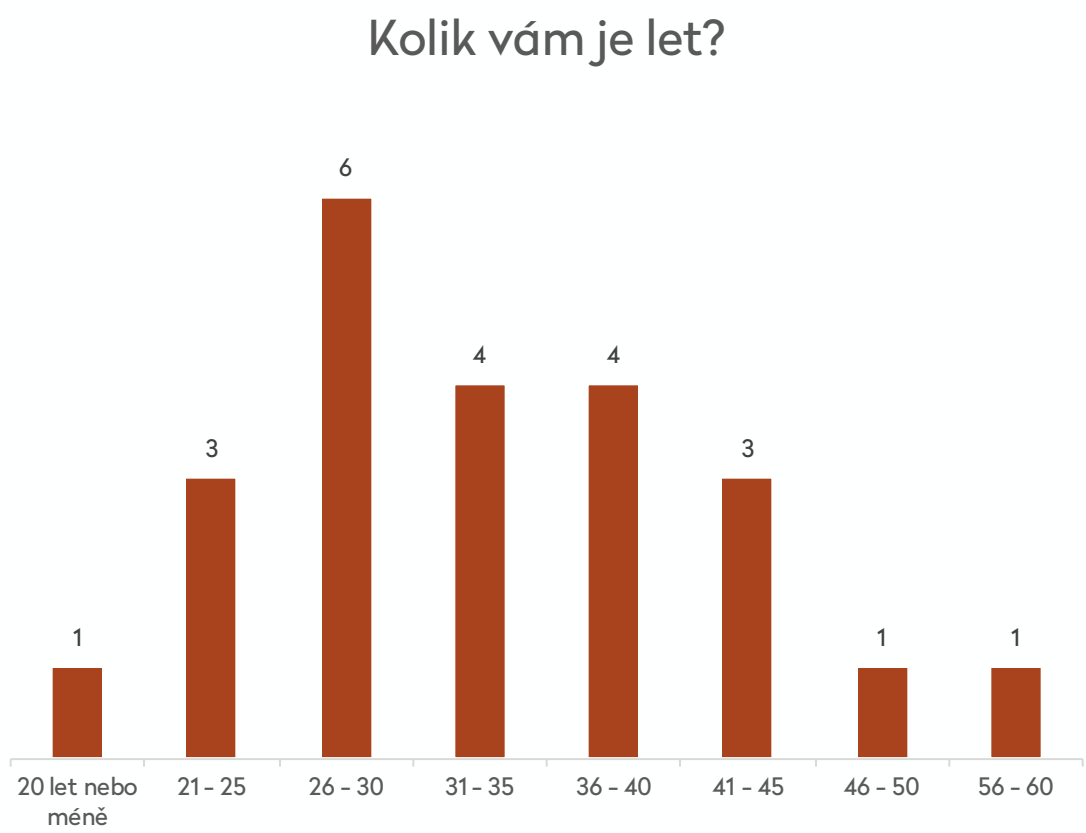

Demografie účastníků diskuze

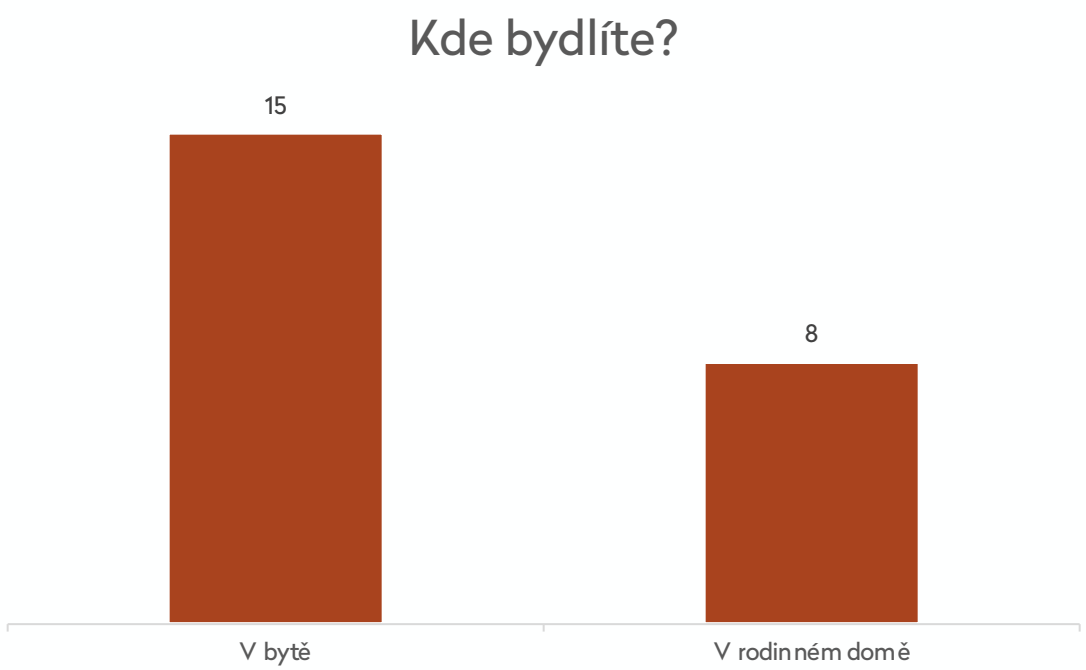

Demografie účastníků diskuze

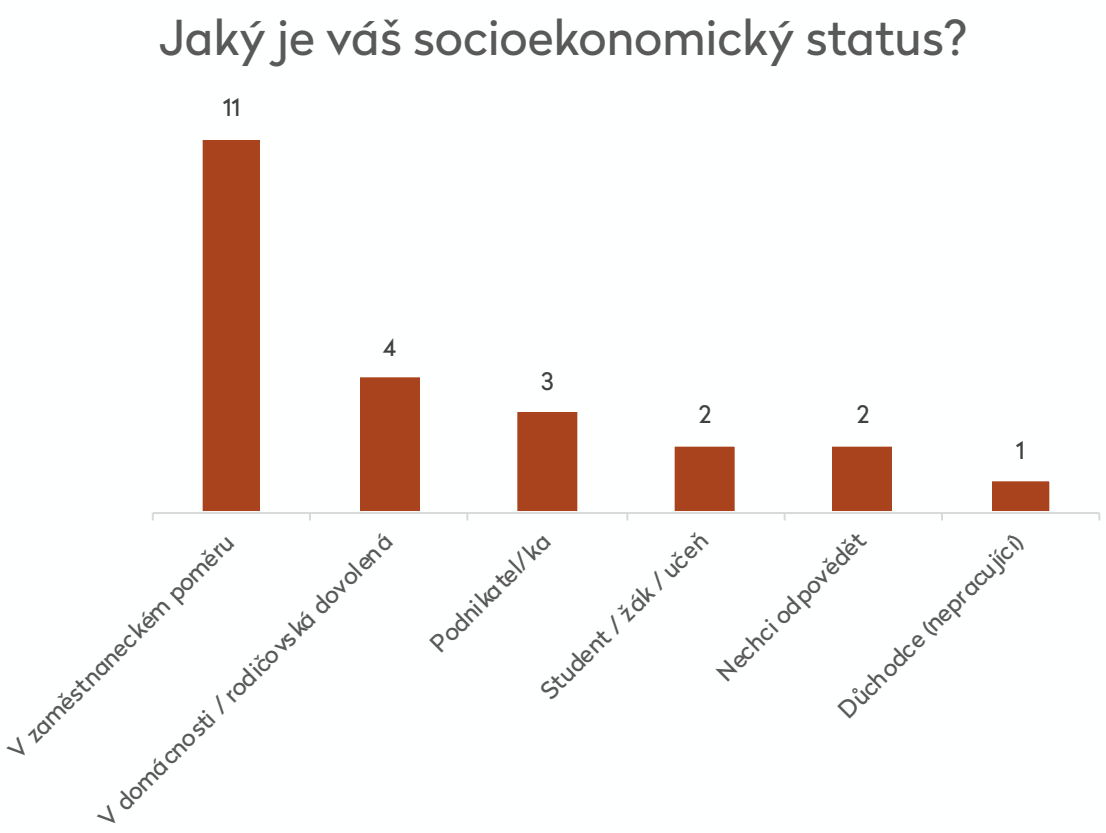

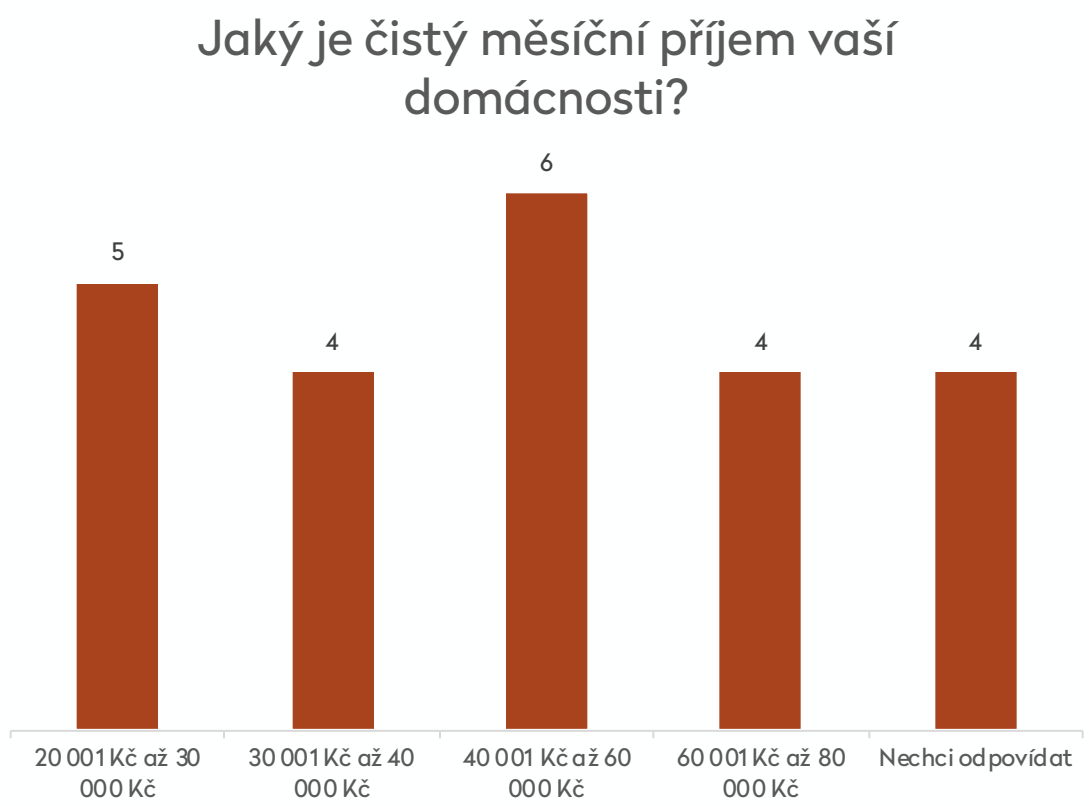

Demografie účastníků diskuze

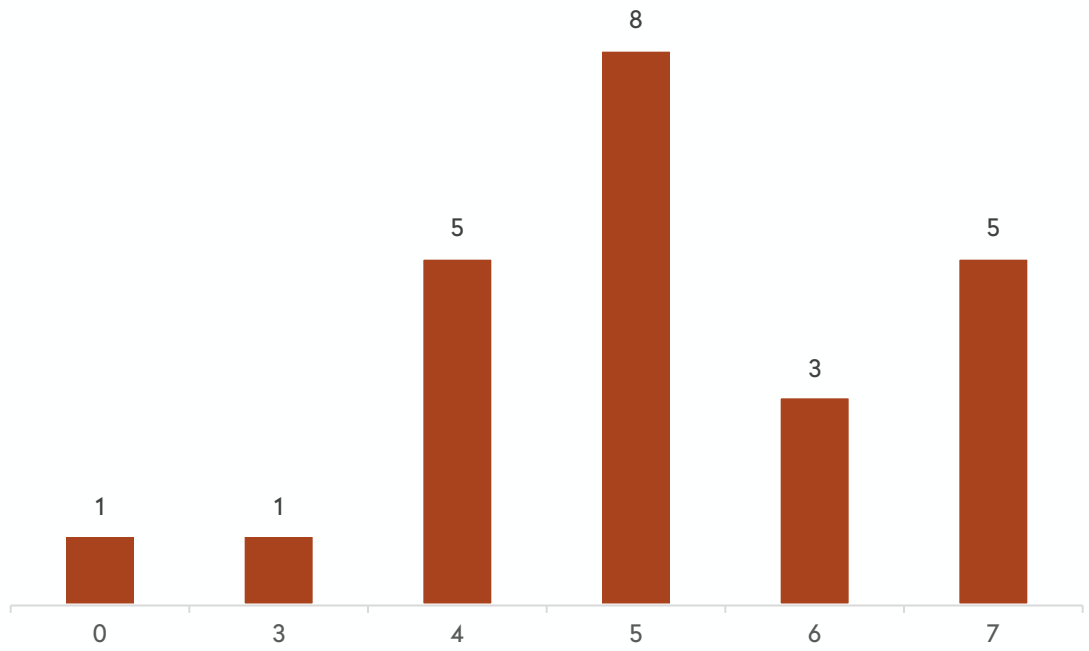

Skóre recyklace = kolik různých typů odpadů třídí.

O METODĚ ONLINE FOCUS GROUP

Pomůžeme vám dostat se do hlav vašich zákazníků, k jádru problémů a pochopit, proč se lidé chovají tak, jak se chovají. Ať už potřebujete nastavit značku, vymyslet lepší kampaně, nebo vylepšit vaše služby, internetová diskuze se zákazníky může být řešením.

Online focus group (OFG)

- Jde o **kvalitativní výzkum formou moderované diskuze**, který chce do hloubky poznat vztah lidí ke konkrétnímu tématu (např. k přírodní kosmetice, nakupování módního oblečení nebo k úklidu v domácnosti).
- **Respondenti nemusí nikam docházet.** Snadno tak získáme rozmanitou skupinu účastníků třeba z celé republiky.
- **Výpovědi nejsou zkresleny ostatními**. Dokud se respondent k tématu nevyjádří, nevidí odpovědi ostatních.
- **Diskuze je anonymní**, a tak jsou její respondenti upřímnější a dokáží mluvit i o věcech, o kterých by se mohli stydět mluvit.
- **Klient má do výzkumu po celou dobu přístup** a může skrze moderátora ovlivňovat témata.
- Slouží jako **zdroj informací** pro tvorbu značky, tvorbu kampaní, obsahový marketing, ale i pro rozvoj a testování produktů a služeb (inovace).
- Online focus group není univerzální výzkumnou metodou, a pokud nebude pro váš účel vhodná, řekneme vám to.

Co říkají ti, kteří s námi OFG realizovali?

- "S Queensem jsme na trhu více než dekádu a za tu dobu jsme si mockrát mysleli, že víme, jak naši zákazníci přemýšlí. Jistí jsme si tím ale nikdy nebyli. Jsme rádi, že nám kluci z Makevisionu pomohli se ve spoustě věcí utvrdit a řadu nových témat otevřít. Oceňuji zejména rychlost, přesnost a technicky transparentní řešení, které nám umožňovalo nahlížet pod pokličku po celou dobu výzkumu."
  Adam Šitavanc (Queens)
- "Makevision pro nás zajišťoval výzkum Online focus group mezi velmi specifickou a nutno podotknout i komplikovanou cílovou skupinou. A můžu jedině ocenit jejich přístup k této CS a jejich osobní nasazení při řešení otázek s tím spojených. Velký dík!"
  Kateřina Zachová (marketingová manažerka Annonce)
- "Forma výzkumu mě příjemně překvapila, co musíme pracně dohledávat na internetových diskusích, zde bylo přehledně na jednom místě, a s možností sledovat online postupné reakce na otázky. Velmi také oceňujeme přehlednost a jednoduchost zpracování a interpretace výsledků z výzkumu."
  Lenka Novotná, Plastia

OFG: průběh

1. Celý projekt začíná výzkumným zadáním. Potřebujeme **pochopit vaší situaci a co přesně bychom měli v diskuzi zjistit**. Zajímá nás také, co by se mělo na základě zjištěných informací změnit.

2. Potom vymyslíme, **jak bude diskuze vypadat**: kdo je ideální účastník a kde ho získáme, jaká by měla být témata i to, jaké bude načasování a cena celého projektu. To si společně odsouhlasíme.

3. Pak začneme **získávat a vybírat vhodné respondenty**. Do výzkumu má smysl zapojit 15 až 25 lidí. Snažíme se, aby byli co nejvíce různorodí. Chceme rozmanité názory, lidi z různých krajů, s různými zájmy nebo vztahy k produktu.

4. Jakmile vybereme lidi, kteří se s námi chtějí na dané téma bavit, **pozveme je do naší diskuzní aplikace**, kde už na ně čeká první z přibližně deseti témat. Vám pošleme přístupy, abyste mohli do diskuze nahlížet, mít svůj přímý kontakt se zákazníky a mohli přinášet podněty.

5. Zhruba každý den pak **zveřejňujeme nové téma a účastníci jsou vyzváni k zapojení se do diskuze**. Moderátor navíc podle vývoje diskuze přidává doplňující otázky a doptává se na detaily.

6. Po ukončení diskuze ji začneme **vyhodnocovat**. Respondenti dostanou své odměny a my připravíme shrnutí všech poznatků, které doplníme citáty z diskuze. Dostanete od nás také soubor se všemi příspěvky.

OFG: výstupy

Nejčastějšími výstupy z OFG jsou:

- **Přehled vhledů** (tzv. insightů) a dalších zjištění (v podobě shrnujícího dokumentu). K tomu přidáme naše zhodnocení, vybrané komentáře respondentů a doporučíme, jak s nimi naložit.
- **Segmenty cílových skupin** nebo persony (nad rámec předchozí kalkulace).
- **Analýza a vizualizace** textových dat.
- Navíc vám zůstane **přístup k diskuzi** i po jejím ukončení. Data z diskuze jsou vaše, a můžete si je dále zpracovávat.

Pokud to bude možné, zapojte se sami (nebo se svým týmem) do sledování diskuze. Nakonec si odnesete nejen výzkumnou zprávu, ale také přímý kontakt se zákazníky.

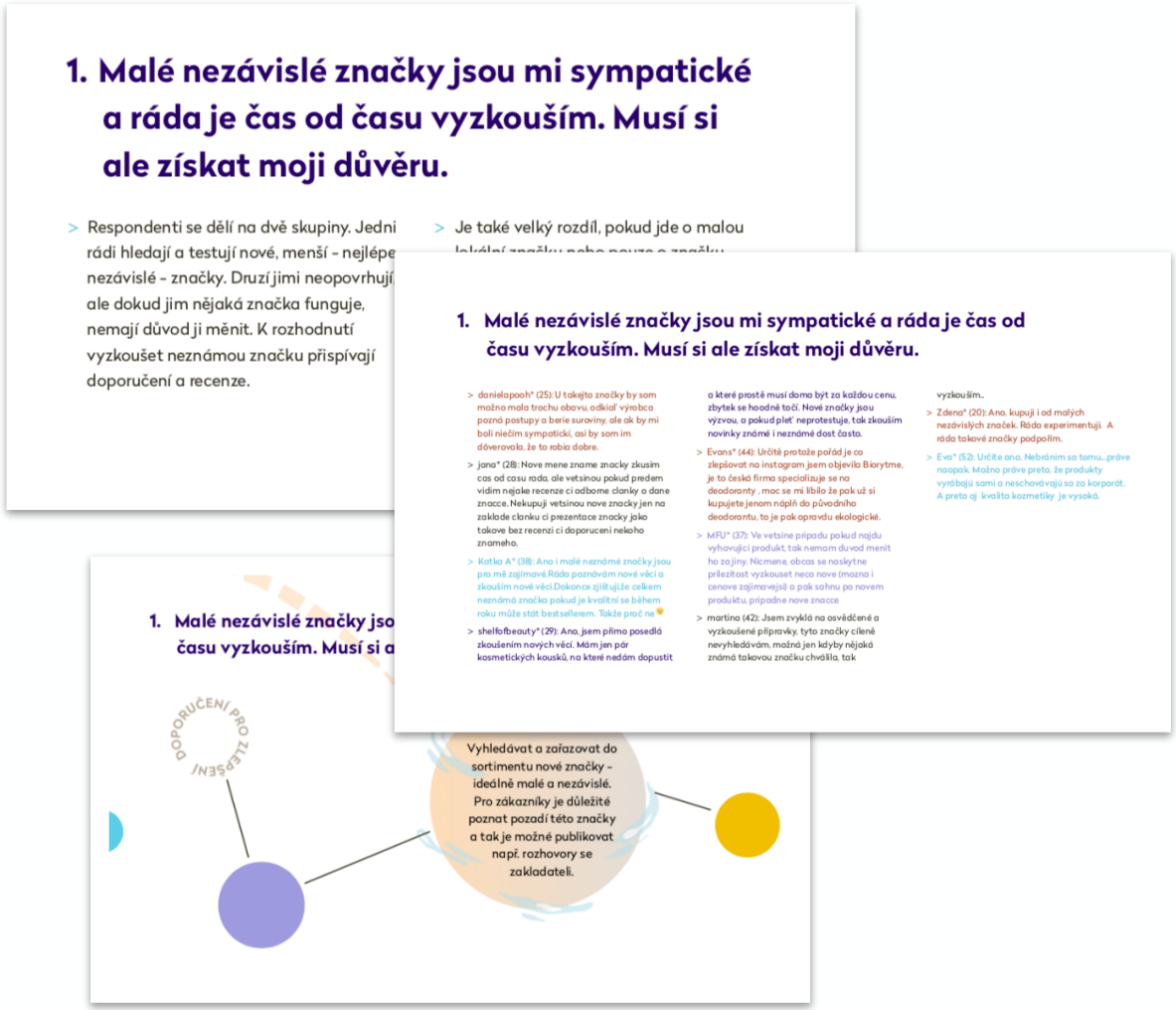

MAKEVISION

www.makevision.cz
ahoj@makevision.cz
facebook.com/makevisioncz
@makevisioncz

Makevision je výzkumná agentura pro firmy, které se zajímají o své zákazníky. Díky našim výzkumům se mohou přiblížit svým zákazníkům, dostat se k jádru problémů a pochopit jejich potřeby i obavy. Ze zkušeností víme, že poznání zákazníka je jedním z předpokladů úspěšného byznysu. Proto si dáváme záležet, aby byly naše výstupy vždy srozumitelné a akceschopné. A díky nim jste mohli i vy přiblížit vaši firmu k naplnění její vize.